

2023. gada jubilāri – novadnieki

Kalendārā iekļauti ievērojami cilvēki, kuriem 2023. gadā atzīmējamas jubilejas un dzīve vai darbs saistīti ar Jelgavu un Jelgavas novadu.

Pirms 270 gadiem dzimis arhitekts **Johans Georgs Berlics** (Johann Georg Adam Berlitz) (1753 – 1837).

Pirms 280 gadiem dzimis Jelgavas Pētera akadēmijas profesors, dabaszinātnieks, mineralogs **Johans Jakobs Ferbers** (1743 – 1790).

Pirms 300 gadiem dzimis hercoga galma arhitekts **Severīns Jensens** (Jensen) (1723 – 1809).

Pirms 195 gadiem dzimis mākslinieks, gleznotājs, fotogrāfs **Hermanis Augusts Morics Kīperts** (Kiepert) (1828 – 1887).

Pirms 290 gadiem dzimis grāmatizdevējs, iespiedējs un apgādātājs **Kristians Lītke** (Liedtke) (1733 – 1766).

Pirms 190 gadiem dzimis Jelgavas Latviešu biedrības dibinātājs **Jānis Neimanis** (1833– 1889).

Pirms 375 gadiem dzimis Kurzemes hercoga grāmatu iespiedējs **Georgs Radeckis** (Radetzky Georg Christian) (1648 – 1726).

Pirms 390 gadiem dzimis Jelgavas Sv. Trīsvienības baznīcas mācītājs, literāts, dzejnieks un tulkotājs **Gerhards Remlings** (Remmling) (1633 – 1695).

Pirms 110 gadiem dzimis koktēlnieks, pedagogs **Arnolds Roga** (1913 – 1999).

Pirms 60 gadiem Jelgavā dzimusi teātra zinātniece, teātra kritiķe **Ingrīda Vilkārse** (1963).

Janvāris

1. janv. Pirms 220 gadiem Vircavā dzimis luterāņu mācītājs, cenzors, Jelgavas vācu draudzes diakona vikārs **Eduards Bādērs (vāc. Eduard von Bahder)** (1803 – 1882).

1. janv. Pirms 140 gadiem Jelgavā dzimis fotogrāfs **Aleksandrs Palejs** (dz. Paļulis) (1883 – 1930).

4. janv. Pirms 250 gadiem Jelgavā dzimis mācītājs, docētājs, pedagogs, cenzors **Hermanis Leopolds Bēlendorfs** (Boehlendorff, Belendorfs) (1773 – 1828).

4. janv. Pirms 125 gadiem Jelgavā dzimis metalurģs, inženieris, tehnisko zinātņu doktors **Kristaps Neilands** (1898 – 1960).

5. janv. Pirms 120 gadiem Mežmuižā (tagad Vilces pagasts Jelgavas novadā) dzimis rakstnieks, dramaturģs **Mārtiņš Zīverts** (1903 – 1990).

7. janv. Pirms 190 gadiem dzimis Jelgavas pilsētas arhitekts, sinagogas un dzelzceļa stacijas projektētājs **Oto Dīce** (vāc. Otto Dietze) (1833 – 1890).

7. janv. Pirms 175 gadiem Jelgavā dzimis senators, krievu izcelsmes vācbaltiešu vēsturnieks, viens no Latvijas vēstures kā vēstures zinātnes apakšnozares pamatlicējiem **Leonids Arbuzovs vecākais** (Arbusow Leonid, senior) (1848 – 1912).

7. janv. Pirms 90 gadiem dzimis habilitēts ķīmijas doktors, LLU (tagad LBTU) Meža fakultātes profesors, koksnes ķīmijas un tehnoloģijas un meža ekoloģijas speciālists **Jurijs Hrols** (1933 – 2008).

11. janv. Pirms 110 gadiem Jelgavā dzimis diriģents, mūzikas pedagogs **Kārlis Hammers** (1913 – 2000).

10. janv. Pirms 60 gadiem Jelgavā dzimusi māksliniece, grafiķe, grāmatu ilustratore **Arta Ozola-Jaunarāja** (1963).

12. janv. Pirms 105 gadiem dzimis literāts, žurnālists **Auseklis Zaļinskis** (1918 – 2004).

13. janv. Pirms 150 gadiem dzimis Jelgavas lauksaimniecības vidusskolas un Jelgavas pilsētas 2. elementārskolas skolotājs, Jelgavas pilsētas 3. pamatskolas pārzinis un latviešu valodas skolotājs, Jelgavas latviešu biedrības bibliotekārs, V šķiras Triju zvaigžņu ordeņa kavalieris **Jānis Trans** (1873 – 1961).

15. janv. Pirms 120 gadiem Glūdas pagasta Kalneniekos dzimis Latvijas armijas veterinārārsts, agronoms **Edgars Kleinbergs** (1903 – 1995).

15. janv. Pirms 125 gadiem Zaļenieku pagasta Aptiekās dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris **Kristaps Smiltnieks** (1898 – 1948).

16. janv. Pirms 270 gadiem Vilces pagasta Blankenfeldes muižā dzimis mehāniķis, konstruktors, viens no pirmajiem akadēmiski izglītotajiem latviešiem, pirmais latviešu izcelsmes zinātniski tehniskās inteligences pārstāvis, unikāla personība Latvijas aviācijas priekšvēsturē **Ernests Johans Bīnemanis** (1753 – 1806).

16. janv. Pirms 65 gadiem dzimis Jelgavas 1. vidusskolas un LLA (tagad LBTU) Mehanizācijas fakultātes absolvents, Latvijas Republikas Ministru prezidents (1995 – 1997, 1999 – 2000) **Andris Šķēle** (1958).

18. janv. Pirms 130 gadiem dzimis militārs darbinieks, pulkvežleitnants, Jelgavas ģimnāzijas absolvents, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Kārlis Skribo** (1893 – 1942).

18. janv. Pirms 170 gadiem dzimis valodnieks, zinātniskās valodniecības aizsācējs Latvijā **Kārlis Mīlenbahs** (1853 – 1916).

21. janv. Pirms 85 gadiem dzimis pedagogs, treneris, ilggadējs Jelgavas 1. internātpamatskolas (tagad Jelgavas pamatskola "Valdeka"-attīstības centrs) direktors, ar Jelgavas pilsētas "Goda zīmi" apbalvotais **Henrijs Kress** (1938 – 2021).

25. janv. Pirms 95 gadiem Jelgavā dzimusi porcelāna apstrādes māksliniece, Rīgas porcelāna fabrikas galvenā māksliniece keramiķe **Zina Ulste** (1928 – 2006).

26. janv. Pirms 95 gadiem dzimis inženieris, hidrotehniķis, Valsts emeritētais zinātnieks **Ēriks Golubovskis** (1928 – 2011).

29. janv. Pirms 270 gadiem Jelgavā dzimis gleznotājs, mākslinieks, animālists, literāts **Johans Heinrihs Baumanis** (Baumann) (1753 – 1832).

29. janv. Pirms 140 gadiem dzimis revolucionārs, jaunstrāvnieks, aktīvs sociāldemokrātiskās kustības, marksistiskā pulciņa dalībnieks Jelgavā **Roberts Kreijers** (1883 – 1901).

30. janv. Pirms 85 gadiem Jelgavā dzimis ar Jelgavas pilsētas Goda zīmi apbalvotais agronoms, politiķis, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Vilnis Edvīns Bressis** (1938 – 2017).

Februāris

2. febr. Pirms 135 gadiem dzimis agronoms, mācību grāmatu autors, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Jānis Balsars** (1888 – 1980).

3. febr. Pirms 75 gadiem dzimis mežzinātnieks, LLU (tagad LBTU) Mežkopības katedras docents, pētnieks **Andris Aire** (1948).

3. febr. Pirms 90 gadiem dzimusi režisore, skatuves mākslas pedagoģe, profesore, Jelgavas Ā. Alunāna Tautas teātra galvenā režisore, Jelgavas Goda pilsone, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri **Lūcija Ņefedova** (1933 – 2022).

5. febr. Pirms 135 gadiem Sesavas pagasta Vējaskrogā dzimis militārs darbinieks, ģenerālis **Ludvigs Bolšteins** (1888 – 1940).

7. febr. Pirms 85 gadiem Jelgavā dzimusi pedagoģe, ar Jelgavas pilsētas augstāko atbalvojumu – Goda zīmi atbalvotā literāte, dzejniece, rakstniece **Gunta Micāne** (1938 – 2014).

7. febr. Pirms 330 gadiem dzimusi Kurzemes hercogiene (dzīvojusi un valdījusi Jelgavā Kurzemes un Zemgales hercogistē 19 gadus) **Anna Ionovna** (arī Anna Joanovna, Anna I, Anna Ivanovna; kr. Анна Иоанновна) (1693 – 1740).

8. febr. Pirms 80 gadiem Jelgavā dzimusi māksliniece, gleznotāja, pedagoģe, Jelgavas Tautas gleznošanas studijas dalībniece **Zigrīda Cīrule** (1943).

10. febr. Pirms 270 gadiem Jelgavā dzimis gleznotājs, literāts, saukts "Kurzemes Minhauzens" **Johans Heinrihs Baumanis** (vāc. Johann Heinrich Baumann) (1753 – 1832).

15. febr. Pirms 95 gadiem dzimis Valsts emeritētais zinātnieks, profesors **Jānis Latvietis** (1928 – 2020).

16. febr. Pirms 95 gadiem dzimusi literatūrzinātniece, grāmatniecības vēstures pētniece, darba "Jelgavas grāmata" autore **Līvija Labrence** (1928 – 2007).

17. febr. Pirms 165 gadiem Svētes pagasta Līķos dzimis skolotājs, rakstnieks, pirmās atmodas laika darbinieks **Almanzors** (īst.v. Kristaps Šuberts, pseid. Līķis) (1858 – 1918).

19. febr. Pirms 90 gadiem Jelgavā dzimis fizikālkāmiķis, profesors, diplomāts **Uldis Bluķis** (1933).

19. febr. Pirms 95 gadiem Jelgavā dzimis teoloģijas zinātņu doktors, profesors un mācītājs **Egils Grīslis** (ang. Egil Grislis) (1928 – 2020).

21. febr. Pirms 140 gadiem Zaļenieku pagastā dzimis militārs darbinieks, veterinārārsts, pulkvežleitnants **Haralds Šuberts** (1883 – 1942).

23. febr. Pirms 215 gadiem Līvberzes pagasta “Lāčos” dzimis pirmais latviešu valodnieks, fabulists, ārsts, dzejnieks **Juris Bārs** (arī Georgs Bārs; vāc. Georg Heinrich Baar) (1808 – 1879).

23. febr. Pirms 100 gadiem dzimusi Valsts emeritētā zinātniece, veterināro zinātņu doktore **Anna Nicmane** (1923 – 2009).

24. febr. Pirms 120 gadiem Līvberzes pagastā dzimis gleznotājs, grafiķis, pedagogs **Aleksandrs Lagimovs** (arī Logimovs) (1903 – 1990).

26. febr. Pirms 140 gadiem dzimis agronoms, profesors, lauksaimniecības zinātņu doktors **Pauls Lejiņš** (1883 – 1959).

26. febr. Pirms 130 gadiem dzimusi rakstniece **Lūcija Zamaiča** (1893 – 1965).

28. febr. Pirms 115 gadiem Vircavas pagastā dzimis ritenbraucējs, olimpisko spēļu dalībnieks **Mārtiņš Mazūrs** (1908 – 1995).

Marts

1. marts. Pirms 115 gadiem dzimusi valodniece, baltu filoloģe, literāte, Jelgavas klasiskās ģimnāzijas absolvente **Terēze Lazdiņa** (dz. Terēze Karolīne Viktorija Šulme; prec. Budiņa, Zvejniece, Lazdiņa) (1908 – 1993).

6. marts. Pirms 40 gadiem Sesavā dzimis ar Jelgavas novada "Goda diplomu" apbalvotais ķīmijas zinātņu doktors **Kristaps Māliņš** (1983).

8. marts. Pirms 55 gadiem Jelgavā dzimusi aktrise, režisore **Indra Roga** (1968).

8. marts. Pirms 85 gadiem Vilces pagastā dzimis LOB goda ornitologs, dabaspētnieks **Aivars Mednis** (1938).

9. marts. Pirms 85 gadiem Jelgavā dzimis habilitētais fizikas un matemātikas doktors, LU profesors **Harijs Kalis** (1938).

11. marts. Pirms 105 gadiem dzimis Jelgavas Latviešu teātra aktieris **Voldemārs Fergis** (1918 –1987).

12. marts. Pirms 180 gadiem Jelgavas apriņķa Udzēs, vēlāk Bēra muižas pagasta Lapačos dzimis rūpnieks, namīpašnieks, teātra darbinieks, aktieris **Kristaps Bergs** (dz. Kalniņš, 1863 pieņēmis uzvārdu Bergs) (1843 – 1907).

12. marts. Pirms 55 gadiem dzimusi māksliniece, gleznotāja, pedagoģe, Jelgavas mākslinieku biedrības biedre **Ilze Ezerniece** (1968).

15. marts. Pirms 105 gadiem dzimis Jelgavas teātra aktieris **Ansis Mitrēvics** (1918 - 2009).

20. marts. Pirms 100 gadiem Valgundes pagastā dzimis ar Triju Zvaigžņu ordeņa Zelta goda zīmi un Jelgavas pilsētas augstāko apbalvojumu – Goda zīmi apbalvotais kultūras darbinieks, horeogrāfs, deju kolektīvu vadītājs un virsvadītājs **Vilis Ozols** (1923 – 2011).

25. marts. Pirms 130 gadiem dzimis militārs darbinieks, 3. Jelgavas kājnieku pulka rotas komandieris, V šķiras Viestura ordeņa, V šķiras Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Kārlis Rihards Labsvīrs** (1893 – 1944).

26. marts. Pirms 140 gadiem militārs darbinieks, ģenerālis, II un III šķiras Lāčplēša Kara ordeņa un I un II šķiras Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, ar Latvijas Aizsargu Nopelni krustu un Latvijas Sarkanā Krusta goda zīmi apbalvotais **Oskars Dankers** (1883 –1965).

27. marts. Pirms 130 gadiem dzimis gleznotājs, Jelgavas Skolotāju institūta pedagogs, mākslas kopas "Zaļā Vārna" vadītājs **Kārlis Baltgailis** (1893 –1979).

27. marts. Pirms 110 gadiem dzimis Valsts emeritētais zinātnieks, profesors emeritus **Pāvils Zariņš** (1913 – 2008).

Aprīlis

2. apr. Pirms 180 gadiem dabas zinātnieks, zoologs, viens no pirmajiem latviešu zinātniekiem, Kurzemes Literatūras un mākslas

biedrības loceklis **Frīdrihs Vilhelms Kārlis Bergs** (arī Kārlis Bergs; vāc. Friedrich Wilhelm Karl Berg; sp. Carlos Berg) (1843 –1902).

4. apr. Pirms 120 gadiem Sesavas pagastā dzimis militārs darbinieks **Pols Armāns** (īst.v. Pēteris Pauls Tiltiņš) (1903 – 1943).

4. apr. Pirms 340 gadiem dzimis ārsts, Jelgavas Vecmāšu skolas dibinātājs **Nikolajs Heinrihs Biders** (vāc. Nikolaus Heinrich Bidder vai Nicolaus von Bidder) (1783 –1833).

6. apr. Pirms 260 gadiem dzimis vācu tautības luterāņu mācītājs, cenzors, Kurzemes Literatūras un mākslas biedrības loceklis **Johans Georgs Lēbrehts Rihters** (Richter) (1763 – 1840).

7. apr. Pirms 140 gadiem Vecsvirlaukas pagasta Cāļos dzimis diplomāts, žurnālists, sabiedrisks un politisks darbinieks **Eduards Bīriņš** (1883 – 1971).

8. apr. Pirms 160 gadiem dzimis sabiedrisks darbinieks, grāmatu izdevējs, spiestuves, sietuves un veikala īpašnieks **Juris Landsbergs** (1863 – 1912).

9. apr. Pirms 115 gadiem dzimusi Jelgavas Latviešu teātra aktrise **Alise Laure-Krūmiņa** (dz. Berta Alīse Laurs jeb Laure; prec. Apmane, Krūmiņa) (1908 – 1991).

10. apr. Pirms 70 gadiem Jelgavā dzimusi arhitekte **Liesma Markova** (1953).

11. apr. Pirms 80 gadiem Jelgavā dzimis matemātikas zinātņu doktors, LU Fizikas un matemātikas fakultātes asoc. profesors **Jānis Cīrulis** (1943).

11. apr. Pirms 140 gadiem Elejas pagasta Audruves muižā dzimis militārs darbinieks, pulkvedis, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Žanis Bergs** (1883 – 1966).

11. apr. Pirms 130 gadiem Jelgavā dzimis jurists, valsts darbinieks, senators, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Mintauts Frīdrihs Andrejs Čakste** (1893 –1962).

11. apr. Pirms 145 gadiem Zaļenieku pagasta Mazkauliņos dzimusi pirmā latviešu sieviete ārste, Jelgavas meiteņu ģimnāzijas audzēkne **Klāra Hibšmane** (1878 – 1946).

13. apr. Pirms 150 gadiem dzimis agroķīmiķis, zinātnieks, profesors, Latvijas Lauksaimnieku Ekonomiskās Sabiedrības zemkopības skolas Jelgavā mācītbspēks, Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijas veidotājs **Pēteris Kulitāns** (1878–1951).

20. apr. Pirms 140 gadiem Jelgavā dzimis militārs darbinieks, administratīvais pulkvežleitnants, ar IV šķiras Latvijas Atzinības krustu apbalvotais **Pauls Dailonis Grīnbergs** (1883 – 1953).

22. apr. Pirms 70 gadiem dzimis lauksaimnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Mārtiņš Arnītis** (1953).

23. apr. Pirms 150 gadiem Lielvircavas pagasta Skursteniešu Zūbās dzimis žurnālists, publicists, laikraksta "Dienas Lapa" līdzredaktors **Jānis Kovaļevskis** (1873 – 1921).

24. apr. Pirms 120 gadiem dzimis mācītājs un sabiedriska darbinieks, Jelgavas ģimnāzijas absolvents **Jānis Vilhelms Romanis** (1903 – 1966).

27. apr. Pirms 100 gadiem dzimusi skatuves gaitas Jelgavas teātrī (1945 – 1953) sākusī aktrise **Vera Singajevska** (Āboliņa) (1923 – 2014).

27. apr. Pirms 130 gadiem Jelgavas apriņķa Vilces pagastā dzimis mākslinieks, tēlnieks, Zigfrīda Meierovica kapa pieminekļa "Sērojošā Latvija" autors **Žanis Smilnieks** (1893 – 1931).

28. apr. Pirms 50 gadiem dzimis mežsaimniecības speciālists, Latvijas Lauksaimniecības un meža Zinātņu akadēmijas īstenais loceklis, profesors **Dagnis Dubrovskis** (1973).

29. apr. Pirms 150 gadiem dzimis pedagogs, ģeogrāfs, inspektors un ģeogrāfijas skolotājs 2. Jelgavas valsts ģimnāzijā, V šķiras Triju zvaigžņu ordeņa kavalieris **Fricis Dravnieks** (1873 – 1967).

Maijs

2. maijs. Pirms 70 gadiem dzimis ar Jelgavas pilsētas Goda zīmi apbalvotais inženieris, valsts un sabiedriskais darbinieks, Jelgavas pilsētas domes priekšsēdētājs (1990 - 1993) **Jānis Bunkšs** (1953).

12. maijs. Pirms 135 gadiem dzimis rūpnieks un fabrikants Jelgavā, sabiedriska darbinieks **Jānis Fridrihs Markitants** (1888 – 1972).

16. maijs. Pirms 125 gadiem dzimis agronoms, Vecauces lauksaimniecības izmēģinājumu stacijas vadītājs, Jelgavas LA profesors **Pauls Dermanis** (1898 – 1979).

28. maijs. Pirms 90 gadiem dzimis mežistrādes un kokapstrādes speciālists, Latvijas Lauksaimniecības universitātes emeritētais docents **Voldemārs Kozuliņš** (1933 – 2012).

30. maijs. Pirms 115 gadiem Jelgavā dzimis mūziķis, komponists, diriģents, pedagogs, Jelgavas Pedagoģiskā (Skolotāju) institūta un Jelgavas Tautas konservatorijas audzēknis **Jānis Ozoliņš** (1908 – 1981).

Jūnijs

1. jūn. Pirms 115 gadiem Jelgavā dzimis mūziķis, mūzikas pedagogs, diriģents, vairāku nozīmīgu orķestru vadītājs, Jelgavas mūzikas skolas pūšaminstrumentu nodaļas vadītājs **Jūlijs Grūtups** (1908 – 1981).

1. jūn. Pirms 100 gadiem Jelgavā dzimusi Jelgavas teātra aktrise, Jelgavas Hercoga Pētera ģimnāzijas audzēkne **Inga Kalēja** (dzim. Ida Bucīte) (1923 – 2011).

2. jūn. Pirms 280 gadiem dzimis starptautisks sicīliešu avantūrists un dēkainis, alķīmiķis, mags **Aleksandrs Kaljostro** (arī Kaliostro; it. Alessandro Cagliostro, īst. v. Džuzepe Balzamo; it. Giuseppe Balsamo) (1743 – 1795).

3. jūn. Pirms 175 gadiem zinātnieks, mikrobiologs, epizootologs, pasaules mēroga atklājumu autors **Kristaps Helmanis** (1848 – 1892).

4. jūn. Pirms 45 gadiem Jelgavā dzimusi mūzikas pedagoģe, diriģente, komponiste, soliste **Līga Celma-Kursiete** (1978).

6. jūn. Pirms 85 gadiem dzimis agronoms, entomologs, Latvijas Lauksaimniecības universitātes mācītbspēks, zinātnātnisku darbu autors **Imants Damroze** (1938 – 1993).

6. jūn. Pirms 85 gadiem dzimis mežzinātnieks, mežizstrādes speciālists, profesors, vairāk kā 20 izgudrojumu un grāmatu autors **Andris Drēska** (1938).

7. jūn. Pirms 120 gadiem dzimusi Jelgavas teātra aktrise (1940 - 1944) **Lilija Amerika** (prec. Rozentāle) (1903 – 1980).

13. jūn. Pirms 140 gadiem dzimis 3. Jelgavas kājnieku pulka vecākais ārsts, pulkvežleitnants, III šķiras Atzinības krusta, IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Jānis Manass** (1883 – 1966).

- 16. jūn.** Pirms 90 gadiem dzimis mežzinātnieks, profesors, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Alfons Grīnfelds** (1933 – 2019).
- 19. jūn.** Pirms 185 gadiem dzimis gleznotājs, pedagogs, latviešu ainavu glezniecības pamatlicējs, Jelgavas reālskolas zīmēšanas un rasēšanas skolotājs **Jūlijs Feders** (1838 –1909).
- 19. jūn.** Pirms 85 gadiem Jelgavā dzimis mežzinātnieks, mežistrādes speciālists, LLA (tagad LBTU) docētājs **Ojārs Liepiņš** (1938 – 2016).
- 23. jūn.** Pirms 45 gadiem Jelgavā dzimis LLU (tagad LBTU) Kokapstrādes katedras vadošais pētnieks, Dr. sc. ing. **Jānis Ošs** (1978).
- 24. jūn.** Pirms 90 gadiem dzimusi pedagoģe, Jelgavas Ā. Alunāna Tautas teātra režisore **Inta Alekse** (1933 –2009).
- 24. jūn.** Pirms 430 gadiem dzimis mācītājs, valodnieks, literāts, pedagogs **Georgs Mancelis** (arī Juris Mancelis, Mancelijs; lat. Georgius Mancelius; vāc. Manzel) (1593 – 1654).
- 25. jūn.** Pirms 85 gadiem Elejas pagasta Bumbierēs dzimis ķīmiķis, Valsts emeritētais zinātnieks **Jānis Polis** (1938 – 2011).
- 29. jūn.** Pirms 120 gadiem dzimis mežzinātnieks, Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijas Meža bioloģijas katedras vadītājs, docents (1939 – 1944), Latvijas Centrālās padomes pretestības kustības un Zemgales komitejas dalībnieks **Vilhelms Jānis Eihe** (arī Eiche; Vilis Vilhelms Jānis Eihe) (1903 –1991).
- 29. jūn.** Pirms 175 gadiem dzimis gleznotājs, pedagogs, skolotājs Jelgavā un provinces muzeja gleznu nodaļas konservators **Oskars Eduards Felsko** (1848 –1921).

Jūlijs

- 1. jūl.** Pirms 180 gadiem dzimis Jelgavas Sv. Jāņa draudzes mācītājs, "Tabora" iestādes dibinātājs **Ludvigs Traugots Kristiāns Fridrihs Katerfelds** (1843 – 1910).
- 17. jūl.** Pirms 125 gadiem dzimusi Jelgavas teātra aktrise **Emma Ezeriņa** (prec. Jākobsone) (1898 –1967).

20. jūl. Pirms 105 gadiem dzimis teologs, mācītājs, Jelgavas iecirkņa prāvests **Jānis Priednieks** (1918 – 1999).

20. jūl. Pirms 95 gadiem Jelgavā dzimusi diriģente, pedagoģe, koru un vokālo ansambļu vadītāja, Jelgavas Skolotāju institūta audzēkne **Velta Rieksta** (1928 – 2017).

22. jūl. Pirms 205 gadiem Jelgavā dzimis pedagogs, cenzors, matemātikas un dabaszinātņu skolotājs Jelgavas ģimnāzijā **Gustavs Heinrihs Blēze** (vāc. Gustav Heinrich Blaese) (1818 – 1887).

25. jūl. Pirms 120 gadiem dzimis vēsturnieks, Jelgavas Valsts skolotāju institūta vēstures skolotājs, vēstures pētījumu par Jelgavu autors **Nikolajs Ķaune** (1903 – 1939).

27. jūl. Pirms 45 gadiem Jelgavā dzimis mūziķis, solists, komponists, televīzijas raidījumu vadītājs **Kārlis Kazāks** (1978).

28. jūl. Pirms 135 gadiem dzimis aktieris, režisors, Jelgavas Latviešu teātra (1925 – 1944) darbinieks **Žanis Dulpiņš** (1888 – 1972).

28. jūl. Pirms 65 gadiem Jelgavā dzimis režisors, Jelgavas Jaunā teātra izveidotājs un režisors **Agris Krūmiņš** (1958).

29. jūl. Pirms 155 gadiem dzimis arhitekts, akadēmiķis, Jelgavas pils pārbūves darbu vadītājs (no 1932) **Pēteris Feders** (arī Fedders) (1868 – 1936).

Augusts

8. aug. Pirms 140 gadiem Jaunsvirlaukas pagasta Salgales Ķenkās dzimusi ārste, literāte, publiciste, Jelgavas meiteņu ģimnāzijas audzēkne **Olga Malvīne Resneviča-Sinjorelli** (1883 – 1873).

10. aug. Pirms 105 gadiem Līvberzē dzimis teologs, mācītājs, priesteris, jurisprudences doktors **Pauls Grieniņš** (ang. Paul Grienins) (1918 – 2002).

10. aug. Pirms 100 gadiem dzimusi literatūrzinātniece, rakstniece, tulkotāja, literatūrkritiķe, 2. Jelgavas valsts ģimnāzijas audzēkne **Ingrīda Sokolova** (dzim. Ida Levitace) (1923 – 2012).

13. aug. Pirms 260 gadiem dzimis grāfs, Elejas Mēdemu atzara aizsācējs **Kristofs Johans Frīdrihs Mēdems** (arī Žanno; vāc.

Christoph Johann Friedrich von Medem; Grafen Medem a. d. H. Elley) (1763 – 1838).

15. aug. Pirms 100 gadiem dzimis sporta pedagogs, treneris, vēsturnieks, grāmatu autors **Aleksandrs Balss** (1923 – 2019).

15. aug. Pirms 125 gadiem dzimis vēsturnieks, vēstures zinātņu doktors, profesors, Jelgavas elementārskolas un reālskolas audzēknis **Mārgers Stepermanis** (1898 – 1968).

16. aug. Pirms 50 gadiem Jelgavā dzimusi vingrotāja, trenere **Natālija Laščonova** (ang. Natalia Lashchenova) (1973).

18. aug. Pirms 85 gadiem Jelgavā dzimis komponists, flautists, saksofonists, klarnetists un mūzikas pedagogs **Ivars Birkāns** (1938 – 2010).

21. aug. Pirms 130 gadiem dzimis mācītājs, ilggadējs Līvberzes Romas katoļu baznīcas prāvests, Jelgavas draudzes dekāns **Mārtiņš Kaļķis** (1893 – 1955).

22. aug. Pirms 95 gadiem dzimis inženieris hidrotehniķis, LLU (tagad LBTU) docētājs **Voldemārs Labrencis** (1928 – 2014).

28. aug. Pirms 145 gadiem Jaunsvirlaukas pagasta Ķenkos dzimis militārs darbinieks, Latvijas armijas pulkvežleitnants **Alfrēds Resnevics** (1888 – 1949).

29. aug. Pirms 105 gadiem dzimis Valsts emeritēts zinātnieks, LLMZA goda loceklis, LLU (tagad LBTU) profesors, veterinārijas mācību grāmatu autors **Igors Afanasjevs** (1918 – 2013).

31. aug. Pirms 195 gadiem dzimis mākslinieks, kultūras vēsturnieks un mākslas pedagogs, Kurzemes Literatūras un Mākslas biedrības biedrs, sekretārs un bibliotekārs **Jūliuss Dēriņgs** (dz. Fridrihs Juliuss Dēriņgs; vāc. Friedrich Julius Döring) (1818 – 1898).

31. aug. Pirms 105 gadiem dzimis arhitekts, pedagogs, Jelgavas Valsts skolotāju institūta absolvents **Tālivaldis Pavārs** (1918 – 2011).

Septembris

8. sept. Pirms 130 gadiem Zaļenieku pagasta Kauliņos dzimis jurists, senators, Jelgavas klasiskās ģimnāzijas audzēknis, Lāčplēša Kara

ordeņa kavalieris, Latviešu Centrālās Padomes priekšsēdētājs **Pēteris Stērste** (1893 – 1976).

9. sept. Pirms 280 gadiem dzimis dabaszinātnieks, ģeologs, mineralogs, Jelgavas Academia Petrina profesors **Johans Jakobs Ferbers** (vāc. Johann Jacob Ferber) (1743 – 1790).

15. sept. Pirms 170 gadiem dzimis teātra darbinieks un tulkotājs, Jelgavas Latviešu biedrības teātra vadītājs (ar skatuves vārdu Liepiņš) (1883 – 1884) **Jānis Steglavs** (1853 – 1900).

18. sept. Pirms 40 gadiem dzimis dzejnieks, atdzejotājs **Dainis Deigelis** (1983).

21. sept. Pirms 135 gadiem Jelgavā dzimusi aktrise, dzejniece **Biruta Skujeniece** (prec. Dambekalne) (1888 – 1931).

22. sept. Pirms 140 gadiem Zaļenieku pagastā dzimis ārsts, ķirurgs, mākslas mecenāts un kolekcionārs, Triju zvaigžņu ordeņa kavalieris **Aleksandrs Neibergs** (1883 – 1962).

23. sept. Pirms 165 gadiem dzimis grāmatizdevējs, valodnieks, žurnālists, skolotājs, tulkotājs, grāmatu veikala, spiestuves un sietuves Jelgavā īpašnieks, žurnāla "Austrums" izdevējs un redaktors, mēnešraksta "Zemkopis" izdevējs un redaktors **Jēkabs Dravnieks** (arī Jēkabs Draviņš-Dravnieks) (1858–1927).

24. sept. Pirms 90 gadiem dzimis mākslinieks, gleznotājs, grafiķis, Mākslinieku savienības Jelgavas nodaļas valdes pirmais priekšsēdētājs **Guntis Strupulis** (1933 – 1974).

28. sept. Pirms 110 gadiem Jelgavā dzimusi tulkotāja, atdzejotāja **Ruta Spīrsa** (arī Ruta Speire, dz. Tifentāle) (1913 – 2000).

Oktobris

1. okt. Pirms 95 gadiem dzimusi smaiļošanas un kanoe airēšanas trenere, smaiļošanas un kanoe airēšanas pamatlicēja Jelgavā **Elza Krūmiņa** (1928 – 2002).

1. okt. Pirms 125 gadiem dzimis rūpnieks, Jelgavas namsaimnieku biedrības priekšnieks **Ludvigs Vilhelms Pauls** (1898 – 1974).

3. okt. Pirms 130 gadiem dzimis militārs darbinieks, pulkvežleitnants, latviešu pašaizsardzības vienību dalībnieks Jelgavā **Jānis Druvaskalns** (1893 – 1969).

4. okt. Pirms 170 gadiem dzimis jurists, literāts, valodnieks, tautiskās atmodas darbinieks (arī Jelgavas Latviešu biedrībā), pedagogs **Andrejs Stērste** (Stērstu Andrejs) (1853 – 1921).

5. okt. Pirms 125 gadiem Jelgavā dzimis mediķis, terapeits, no 1941 līdz mūža beigām ārsts Jelgavas Sarkanā Krusta slimnīcā, galvenais ārsts pilsētas slimnīcā **Ringolds Paulis Miķelis Čakste** (1898 – 1967).

9. okt. Pirms 130 gadiem dzimis militārs darbinieks, ģenerālis, Jelgavas ģimnāzijas absolvents, Lāčplēša Kara ordeņa un Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Verners Tepfers** (1893 – 1958).

10. okt. Pirms 120 gadiem Jelgavā dzimis ar Lāčplēša Kara ordeni apbalvotais žurnālists, sabiedriska darbinieks, Jelgavas laikraksta "Zemgales Balss" pēdējais redaktors **Arnolds Burģis** (1903 – 1996).

10. okt. Pirms 85 gadiem dzimis veterinārārsts, LLU (tagad LBTU) Veterinārmedicīnas fakultātes dekāns, profesors **Pēteris Keidāns** (1938 – 2008).

10. okt. Pirms 180 gadiem Jelgavā dzimis baltvācu rakstnieks, Jelgavas elementārskolas un Jelgavas ģimnāzijas audzēknis **Teodors Hermanis Pantēniuss** (arī Pantēnijs, jaunais Pantēniuss; vāc. Theodor Hermann Pantenius) (1843 – 1915).

11. okt. Pirms 175 gadiem Jelgavā dzimis aktieris, režisors, dramaturgs, latviešu teātra un dramaturģijas pamatlicējs **Ādolfs Alunāns** (1848 – 1912).

11. okt. Pirms 125 gadiem Jelgavā dzimis ārsts un botāniķis, Jelgavas ģimnāzijas audzēknis **Viktors Mīlenbahs** (1898 – 1986).

12. okt. Pirms 135 gadiem dzimis žurnālists, tulkotājs, Jelgavas laikrakstu redaktors **Žanis Gruzevskis** (1888 – 1930).

13. okt. Pirms 110 gadiem dzimis rakstnieks, dzejnieks, pedagogs, Jelgavas skolotāju institūta absolvents **Joņš Madsolas** (īst. v. Joņš Ludboržs, arī Jānis Ludbōržs) (1913 – 1975).

17. okt. Pirms 175 gadiem dzimis Rīgas Politehnikuma arhitektūras studiju absolvents, Jelgavas pilsētas arhitekts (1875 - 1879) **Oskars Aleksandrs Bārs** (1848 – 1914).

18. okt. Pirms 150 gadiem Emburgas pagasta Peludēs dzimis advokāts, "Jaunās strāvas" dalībnieks, publicists, žurnālists, Jelgavas

reālskolas audzēknis **Jānis Pelūde** (arī Jānis Pelūds, Pelūdis; pseid. Jaņķelis) (1873 – 1911).

23. okt. Pirms 125 gadiem dzimis mācītājs, sabiedrisks darbinieks, skolotājs, Sesavas "Knīšos" dzīvojušais Jelgavas ģimnāzijas audzēknis **Roberts Jēkabs Slokenbergs** (1898 – 1957).

24. okt. Pirms 80 gadiem Jelgavā dzimusi rakstniece, dzejniece, atdzejotāja, prozaiķe, tulkotāja **Margita Gūtmane** (1943).

25. okt. Pirms 120 gadiem dzimusi Jelgavas teātra aktrise **Elvīra Līcīte** (prec. Kopštāle, vēlāk Grebзде) (1903 – 1991).

26. okt. Pirms 115 gadiem Jelgavā dzimis žurnālists, laikraksta "Atpūta", "Pēdējā Brīdī", "Rīts" u.c. līdzstrādnieks **Aleksandrs Lauberts** (pseud. Fēlikss Laube) (1908 – 1993).

30. okt. Pirms 110 gadiem Jelgavas apriņķa Kalnciema pagasta Umulās (Umuļos) dzimis ārsts, mākslinieks, gleznotājs, akvarelists literāts **Raimonds Ginters** (1913 – 1998).

Novembris

7.nov. Pirms 95 gadiem dzimis Valsts emeritētais zinātnieks, bioloģijas zinātņu doktors, žurnāla „Zeme un tauta” galvenais redaktors **Arturs Mārtiņš Priedīte** (1928 – 2014).

8. nov. Pirms 145 gadiem Platones pagastā dzimis revolucionārs, sabiedrisks un politisks darbinieks, Jelgavas reālskolas audzēknis **Jānis Ozols** (segvārdi Zars, Kļīms) (1878 – 1968).

8. nov. Pirms 55 gadiem Jelgavā dzimis publicists, filozofs, rakstnieks, dzejnieks, tulkotājs un dīdžejs **Ilmārs Šlāpins** (1968).

11. nov. Pirms 155 gadiem Emburgas pagasta Cīzaros dzimis inženieris, mehāniķis, profesors **Edvards Cizarevičs** (1868 – 1936).

11. nov. Pirms 155 gadiem Emburgas pagasta Cīzaros dzimis būvinženieris, matemātiķis, fizikas un matemātikas zinātņu doktors, Latvijas Universitātes profesors, augstskolu mācību grāmatu autors **Jēkabs Cizarevičs** (1868 – 1948).

11. nov. Pirms 90 gadiem dzimis mākslinieks, gleznotājs, akvarelists, pedagogs, Jelgavas pilsētas Tautas gleznošanas studijas (1976 – 1982) vadītājs **Visvaldis Garokalns** (1933 – 2005).

12. nov. Pirms 160 gadiem Kalnciema pagasta Inkās dzimis grāmatizdevējs, Jelgavas Latviešu biedrības un Latviešu mākslas veicināšanas biedrības biedrs **Ludis Neimanis** (arī Ludvigs Neimanis) (1863 – 1926).

19. nov. Pirms 165 gadiem dzimis farmaceits, aptiekārs, pirmais latviešu farmācijas maģistrs, Galma aptiekas īpašnieks Jelgavā (bija pazīstama kā Herteļa aptieka) **Jānis Hertelis** (1858 – 1912).

20. nov. Pirms 115 gadiem dzimis pedagogs un jaunatnes darbinieks, Jelgavas Skolotāju institūta absolvents, skolotājs Elejā un skolas pārzinis Jelgavas 5. pamatskolā **Eduards Avots** (1907 – 1984).

28. nov. Pirms 55 gadiem Jelgavā dzimis kodolenerģētikas zinātņu doktors **Viktors Grišmanovs** (1968).

Decembris

2. dec. Pirms 160 gadiem Zaļenieku pagastā Kalēj-Ikvildās dzimis agronoms, zinātnieks, Latvijas Universitātes Lauksaimniecības fakultātes profesors, agronomisko zinātņu pamatlicējs Latvijā **Jānis Bergs** (pseud. Kalniņš, Jaunjāns, Aizkalns, Zaļenieks u.c.) (1863 – 1927).

8. dec. Pirms 115 gadiem dzimis arhitekts, daudzu Jelgavas objektu projektēšanas līdzautors **Jānis Gailis** (1908 – 1997).

12. dec. Pirms 145 gadiem dzimis scenogrāfs, latviešu skatuves glezniecības pamatlicējs, gleznotājs, profesors, II šķiras Atzinības krusta, III un IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Jānis Kuga** (1878 – 1969).

19. dec. Pirms 140 gadiem dzimis militārs darbinieks, pulkvedis, sabiedrīks darbinieks, Jelgavas pilsētas galva (pilsētas mērs 1938. – 1940), Jelgavas pilsētas vecākais (1941 – 1944), III un IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris **Kristaps Frickauss** (1883 – 1964).

20. dec. Pirms 50 gadiem Jelgavā dzimusi stikla apstrādes māksliniece, Jelgavas mākslinieku biedrības biedre **Asnate Marts Zutere** (1973).

27. dec. Pirms 105 gadiem Jaunsvirlaukas pagastā dzimusi operdziedātāja, opera soliste, Jelgavas mūzikas vidusskolas audzēkne **Auguste Klinka** (1918 – 2012).

27. dec. pirms 140 gadiem Jelgavas apriņķa Salgales pagasta Billītēs dzimis dzejnieks, rakstnieks, tulkotājs, atdzejotājs, sabiedriska darbinieks, II un III šķiras Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, Kultūras fonda godalgas un Tēvzemes balvas laureāts **Edvards Virza** (īst. v. Jēkabs Eduards Liekna, Lieknis) (1883 – 1940).

29. dec. Pirms 135 gadiem Zaļenieku pagasta Kalēj-Ikvildās dzimis militārs un sabiedriska darbinieks, lauksaimnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa un Viestura ordeņa kavalieris **Jānis Bergs** (1888 – 1946).